

31 Ağustos 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-23292
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4962)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 10.05.2016 tarihli ve 43452547-120.07-35128 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/4962 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-4962 Esas Nolu Önerge Cevabı

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4962)

Soru 1:

İzmir ve Manisa'da yaklaşık 2.5 milyon abonenin elektrik dağıtımını yapan Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş., 19/12/2012 tarihinde 1 milyar 231 milyon TL'ye özelleştirilmiştir.

Özelleştirme sonrası gerekli altyapı çalışmalarının, bakım ve onarımların yapılmaması ve trafoların güçlendirilmemesi nedeniyle başta Manisa merkez olmak üzere Manisa'nın birçok ilçesinde elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Bu arızalar; kuş çarptı, elektrik direği yıkıldı, teller birbirine çarptı, trafo patladı, sıcaklıklar arttı gibi bahanelerle geçiştirilmektedir.

Yunusemre ilçesindeki Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesinde sık sık yaşanan ve saatlerce süren elektrik kesintileri nedeniyle sanayi esnafı zor günler geçirmektedir. Yetkililer bu kesintileri 'Kuş çarptı, trafo patladı, teller koptu' şeklinde geçiştirmektedir. Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik kesintileri nedeniyle yaklaşık 400 esnaf mağdur olmaktadır. Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik kesintileri iş kaybı, makinelere zarar vermenin yanında esnafımızın taahhütlü işlerini yetiştirememesi ve bu nedenle de tazminat ödemesine ve müşteri kaybetmesine neden olmaktadır.

Bu kapsamda;

-Gediz Elektrik'in özelleştirilmesinden sonra Manisa'da sürekli elektrik kesintileri yaşanmaktadır. Manisa'daki elektrik kesintilerinin GEDİZ A.Ş tarafından gerekli alt yapı çalışmalarının yapılmaması, elektrik dağıtım şebekelerinin yenilenmemesi, gerekli tamir ve tadilatın yapılmaması ve trafoların güçlendirilmemesinden kaynaklandığı yönündeki iddialar doğru mudur?

Cevap 1:

Dağıtım şirketlerinin görev sorumlulukları 30/3/2013 tarih ve 28603 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6446 sayılı "Elektrik Piyasası Kanunu" ve bu kanuna dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat kapsamında düzenlenmiştir. Şirketler, dağıtım şebekesine ilişkin olarak; tesislerin yenileme, ikame ve kapasite artırım yatırımlarını yapmak, dağıtım sistemine bağlı ve/veya bağlanacak olan tüm dağıtım sistemi kullanıcılarına ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin elektrik enerjisi dağıtımını ve bağlantı hizmeti sunmak, dağıtım sistemini işletmek; bakımı ve onarımı ile ilgilenmek, sistemde herhangi bir nedenle meydana gelecek arızaları gidermekle yükümlü bulunmaktadır.

Ayrıca Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş. (Gediz EDAŞ) tarafından özelleştirme sonrasında Manisa ili genelinde 2013-2015 yılları arasında toplam 83.419.197TL şebeke yenileme ve kapasite artırma yatırımı yapılmıştır. Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesinin de içinde bulunduğu Manisa Merkez ilçelerinden Yunusemre ve Şehzadeler İlçelerinde ise, 2013-2015 yılları arasında toplam 20.152.000 TL tutarında şebeke yenileme ve kapasite artırma yatırımları yapılmıştır.

Sorular 2, 3:

-Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş.nin özelleştirilmesini uygun bulduğu 7/3/2013 tarihinden itibaren Manisa ve ilçelerinde kaç defa elektrik kesintisi yaşanmıştır?

-İlçeler de dahil olmak üzere Manisa genelindeki bu elektrik kesintileri toplam kaç saattir?

Cevaplar 2, 3:

Manisa ilinden sorumlu dağıtım şirketi Gediz EDAŞ'in kesintilere ilişkin kayıtları ve göstergeleri içeren bildirimler 2014 yılı itibarıyla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) bildirim sistemi üzerinden alınmaya başlanmış olup, dağıtım şirketleri tarafından bölge ve il bazında EPDK'ya bildirimde bulunmaktadır. EPDK'ya yapılan bildirimlere göre 2014 ve 2015 yıllarına ait dağıtım bölgesi geneline ilişkin yıllık toplam kesinti sayıları, abone başına yıllık ortalama kesinti süreleri (OKSURE) aşağıdaki gibidir.

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4962)

Yıl	BİLDİRİMSİZ		BİLDİRİMLİ	
	SAYI	OKSÜRE (saat)	SAYI	OKSÜRE (saat)
2014	17.899	8,16	107	0,4
2015	21.513	27,36	976	2,18

Diğer taraftan tedarik sürekliliğinin (kesintiler) izlenmesine ilişkin alt yapının kurulması ile birlikte kesintilere ilişkin göstergeler çok daha hassas ve güvenilir olarak elde edilebilecek ve kalite faktörü uygulaması ile kalite göstergeleri dağıtım şirketinin gelir tavanına ödül veya ceza olarak yansıtılarak dağıtım şirketinin ortaya koyduğu hizmet kalitesinin kendisine olumlu veya olumsuz geri dönüşü sağlanacaktır. Ayrıca Elektrik Dağıtım Ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği (Yönetmelik)'nde kesintilere ilişkin olarak yıllık ve günlük eşik süreleri getirilerek bu eşik sürelerden daha uzun sürelerle kesintiye maruz kalan kullanıcılara tazminat ödenmesi hükme bağlanmıştır. Bu şekilde dağıtım şirketi kaliteyi yükseltmesi hususunda uyarılmıştır.

Soru 4:

-Özelleştirme sonrası Gediz A.Ş taahhüt ettiği gerekli yatırımları yapmış mıdır?

Cevap 4:

Gediz EDAŞ 29/05/2013 tarihli Hisse Satış Sözleşmesi ile özel sektöre devri gerçekleştirilmiştir. Şirket'in 2011-2015 yıllarını kapsayan II. uygulama dönemine ait onaylı yatırım planında (Kasım 2010 fiyatları ile) 2013 yılı için 89.014.562,00 TL, 2014 yılı için 89.014.561,00 TL, 2015 yılı için 89.014.560,00 TL yatırım tavanı yer almaktadır. Şirketin düzenlemeye esas yatırım harcaması gerçekleştirmeleri (Kasım 2010 fiyatları ile), 2013 yılında 104.681.474,00 TL ve 2014 yılında 93.599.474,00 TL olarak EPDK tarafından onaylanmış bulunmaktadır. Şirket 2015 yılı yatırım harcaması olarak 158.964.092,97 TL harcama yapıldığını beyan etmiş olup henüz 2015 yılı düzenlemeye esas yatırım harcaması gerçekleşmesi onaylanmamıştır.

Soru 5:

-Elektrik kesintileri makine ve teçhizatlara hasar vermekte ve bilgisayar destekli üretimi sıkıntıya sokmaktadır. Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesinde yaşanan elektrik kesintilerini önlemeye yönelik bir çalışma yapmayı veya bu konuda GEDİZ A.Ş nezdinde bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 5:

Kullanıcıya ait elektrikli cihazlarda dağıtım şebekesinden kaynaklanan arızalara ilişkin dağıtım şirketlerinin yükümlülükleri Elektrik Dağıtım Ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 26 ncı Maddesinin birinci ve ikinci fıkralarındaki hükümler çerçevesinde kullanıcı zararının dağıtım şirketi tarafından tazmin edilmesi için sağlanması gereken koşullar belirlenmiştir.

Ayrıca dağıtım şirketi, inceleme ve değerlendirme neticesinde talebin kabul/red edildiğini, gerekçeleri ile birlikte başvuru sahibine bildirmekle yükümlüdür. Dağıtım şirketinin tazminatın ödenmesinde zorluk gösterdiği durumlarda mezkur maddenin 8 inci fıkrasındaki hüküm çerçevesinde kullanıcının EPDK'ya başvurması halinde başvuru incelenerek gerekirse dağıtım şirketi idari denetime sevk edilebilmektedir. Bununla birlikte tüketicinin, ilgisine göre tüketici hakem heyetine ve/veya tüketici mahkemelerine başvurma hakkı saklı bulunmaktadır. Üçüncü şahısların dağıtım şebekesine zarar vermesi sonucunda ortaya çıkan cihaz hasarlarında da kullanıcının muhatapı elektrik dağıtım şirkettir. Elektrik dağıtım şirketi, zarar tazmininin

gerçekleştirir ve sorumlu gerçek veya tüzel kişilere rücu ettirir. Şirketler tarafından ödenen tazminatlar tarifeyle yansıtılmaz.

Gediz EDAŞ tarafından bölgedeki müşterilere elektrik enerjisinin kaliteli ve sürekli olarak arz edilebilmesini teminen, Sanayi Sitesinin belirli bölgelerinde 2015 ve 2016 yılları içerisinde 9 kez ve toplamda 56 saatlik, esnaf kullanıcılarının çalışma gün ve saatleri göz önünde bulundurularak periyodik bakım çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bakım çalışmalarına, yüksek gerilim teçhizatlarında ve hatlarında izolasyon, havai hatlarda arıza durumlara yol açabilecek ağaçların budaması çalışmaları yönünde ağırlık verilerek ilgili şirket tarafından devam edilecektir.

Sorular 6, 7, 8, 9, 11, 12:

- Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik kesintileri neden kaynaklanmaktadır?
- Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik hatlarının ve trafoların yıllardır yenilenmediği yönündeki iddialar doğru mudur?
- Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik kesintilerinin elektrik şebekelerinin ve trafoların yetersizliğinden kaynaklandığı yönündeki iddialar doğru mudur?
- Son bir yıl içinde Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesinde kaç gün, kaç saat elektrik kesintisi yaşanmıştır?
- Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik tesisatının yer altına alınması, hatların ve trafoların güçlendirilmesine yönelik bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?
- Gediz A.Ş.'nin Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesi için yer altı hattı planını hazırladığı ancak yüksek maliyet nedeniyle bunu hayata geçirmedeği yönündeki iddialar doğru mudur?

Cevaplar 6, 7, 8, 9, 11, 12:

Gediz EDAŞ tarafından Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesinde meydana gelen elektrik kesintilerinin sebeplerinin ağırlıklı olarak kuş çarpmaları ve aşın rüzgarlı günlerde ağaçların teması nedeni ile olduğu tespit edilmiştir. Bu arızaların önüne geçilmesini teminen şirket tarafından kuş çarpmalarının meydana geldiği noktalarda izolasyon çalışmaları yapılmakta ve periyodik bakım çalışmaları kapsamında ağaçların budanması işlemleri yapılmaktadır.

Bölgedeki şebekede şirket tarafından, 2008, 2010, 2015 yıllarında şebeke işletme ve kapasite artış yatırımları gerçekleştirilmiştir. Özellikle, yüksek gerilim teçhizatları yenilenmiş, topraklama tesisleri güçlendirilmiş, yıldırımdan koruma çalışmaları yapılmış ve gerekli trafolar da kapasite artışına gidilmiştir. Son aylarda yapılan bakım ve izolasyon çalışmaları ile Ocak-Şubat aylarında bölgedeki aylık ortalama arıza sayısı 7-8 adet civarlarında iken, içinde bulunduğumuz Mayıs ayında 3 adet arıza meydana gelmiştir.

Kenan Evren Sanayi sitesi Elektrik şebekesi yenileme Projesi şirketin yatırım planlaması içine dahil edilmiştir. Kenan Evren Sanayi Sitesi Yenileme projesi proje yapım aşamasındadır. Söz konusu projenin tamamlanarak onaylanmasına müteakip tesis çalışmalarına başlanabilecektir. Onaylı Projesi olmadan tesis yapım çalışmalarına başlanılamamaktadır.

Soru 10:

- Arıza bildirme hattı 186'ya ulaşılamadığı ve bu nedenle elektrik arızalarının kayıt altına alınamadığı yönündeki iddialar doğru mudur?

Cevap 10:

Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin (Yönetmelik) "Ticari kalite göstergeleri ve yapılacak işlemler" başlıklı 19 uncu maddesinde,
“(1) Dağıtım şirketi/Görevli tedarik şirketinin, ticari kalite göstergeleri açısından yükümlü

olduğu asgari performans standartları ve bu standartların ihlali ile ilgili tazminat ödemeleri/yapılacak işlemler bu Yönetmeliğin ekindeki Tablo 6'da belirlenmiştir. Bu tablo, Kurul Kararı ile yıl bazında yeniden belirlenebilir.

Ticari kalite göstergelerinin takibi için dağıtım şirketi/görevli tedarik şirketi tarafından, bu Yönetmeliğin ekindeki Tablo 7 kullanılır.

Dağıtım şirketi/Görevli tedarik şirketi, ticari kalite göstergelerine konu olan her bir işlem için Tablo 6'daki standart sürelerin belirlenmesine esas olan tarihleri ve/veya zamanları belgeler.

Her bir ay sonu itibarıyla tazminat ödenmesi gereken kullanıcılar takip eden ayın 20 nci gününe kadar tespit edilerek bu kullanıcılara ödeme yapılacağı hususunda bildirimde bulunulur. Ödeme; kullanıcının yapılan bildirim üzerine şahsen başvurusu halinde başvuru esnasında def'aten, yazılı olarak başvurusu halinde ise kullanıcının tercih ettiği şekilde 3 (üç) iş günü içerisinde yapılır." hükümleri yer almakta olup, bu hükümler çerçevesinde değinilen Yönetmelik eki Tablo 6- C'de;

C) DAĞITIM VE GÖREVLİ TEDARİK ŞİRKETLERİ İÇİN DİĞER TİCARİ KALİTE GÖSTERGELERİ

2	Kullanıcı hizmetleri merkezine gelen telefon aramalarının cevaplandırılması	Gelen telefon aramaları otuz saniye içerisinde cevaplandırılır.
---	---	---

ifadeleri ile çağrı merkezlerinin cevaplama süreleri belirtilmiştir. Bu sürelere riayet etmek hususunda dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri mükelleflerdir.

Ayrıca Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 18 inci maddesinin birinci fıkrasında,

(1)Arıza bildirimleri ile kaçak ve usulsüz elektrik enerjisi kullanım ihbarları şahsen, telefonla veya internet aracılığıyla yapılabilir. Bunların dışındaki başvurular, ilgili tüzel kişinin tüketici hizmetleri merkezine internet aracılığıyla veya yazılı olarak yapılır. hükümleri yer almaktadır. Bu hükümlere göre dağıtım şirketlerine ve görevli tedarik şirketlerine yapılacak başvuruların yolları gösterilmiştir. Dağıtım şirketinin yukarıda yer alan başvuru koşullarından herhangi biri ile kullanıcılardan gelen başvuruları dikkate alması gerekmektedir.

Şayet ilgili dağıtım/görevli tedarik şirketinin söz konusu uygulamasına yönelik bir şikâyeti olan kullanıcı var ise, konuya ilişkin incelemenin yapılabilmesini teminen dağıtım şirketince kullanıcıya yapılan bildirim de içerecek şekilde EPDK'ya başvurulması halinde söz konusu dağıtım şirketi hakkında gerekli inceleme yapılmaktadır.

Sorular 13, 14:

-Trafolardaki kabloların izole edilmesi halinde ilk etapta elektrik kesintilerinin yarı yarıya azalacağı iddia edilmektedir. Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesindeki elektrik kesintilerini kısa vadede önlemek için trafolardaki kabloları izole etmeyi düşünüyor musunuz?

-Elektrik kesintisi sonucu makine ve teçhizatları zarar gören ve siparişlerini yetiştiremediği için tazminat ödemek zorunda kalan ve müşteri kaybeden Kenan Evren Küçük Sanayi Sitesi esnafımızın zararlarını karşılamayı düşünüyor musunuz?

Cevaplar 13, 14:

Şirketin elektrik kesintilerine ilişkin yükümlülükleri Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinde tedarik sürekliliği başlığı altında belirlenmiştir. Yönetmelikte kesinti süre ve sayısı ile günlük kesinti için eşik değerler belirlenmiş olup eşik değerlerin aşılması durumunda ilgili dağıtım şirketinin ilgili kullanıcıya anılan yönetmelikte belirlenmiş olan tazminatı ödeme yükümlülüğü oluşmaktadır. Elektrik sunumunun kesintisiz sağlanması şebeke işletmecisinin gerekli önlemleri almasına ve yatırımları yapmasına rağmen

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4962)

dağıtım şebekesinin niteliği gereği mümkün olmamaktadır. Bu konuda önemli olan kesinti süre ve sayılarının ilgili mevzuatta belirtilen asgari seviyelere hatta bu seviyelerin daha da altına çekilmesinin hedeflenmesidir. Mevzuat düzenlemeleri bu yaklaşımla dağıtım şirketlerini bu konuda teşvik edecek şekilde hazırlanmış olup ilgili düzenlemelerle dağıtım şirketlerine belirli sorumluluklar yüklenmiş ve kullanıcılara da belirli haklar sağlanmıştır.

Bu kapsamda, elektrik kesintilerine ilişkin olarak; asgariye indirilse de kesintilerin vuku bulması kaçınılmaz olduğundan kesinti sebebiyle ortaya çıkabilecek cihaz hasarı dışında ürün, kar kaybı vb. zararlara ilişkin olarak dağıtım şirketine ilgili mevzuatta herhangi bir sorumluluk yüklenmemiştir. Bu itibarla ürün ve kar kaybı gibi zararlara uğramamak için elektrik kesintilerine yönelik tedbir gerekip gerekmediği konusundaki değerlendirme ve tedbir alma konusundaki tasarruf kullanıcı uhdesinde kalmaktadır.

Elektrik Dağıtım Ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğine göre bildirimli veya bildirimsiz günlük kesinti süresi 12 saatten uzun olamaz. Günlük kesinti süresinin 12 saatten uzun olması halinde elektrik dağıtım şirketi kesintiden etkilenen mesken abonelerine 50 TL, diğer abonelere de 100 TL tazminat ödemek zorundadır.

Elektrik Dağıtım Ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 16 ncı Maddesinin birinci fıkrası, "*MADDE 16- (1) Bildirimsiz kesintiler için Tablo 9'da belirlenen sınır değerler aşıldığında dağıtım şirketi bu maddede belirlenen esaslar çerçevesinde kullanıcıya başvurusuna gerek duyulmaksızın tazminat öder...*" hükmünü içermektedir. Bu hüküm kapsamında elektrik aboneleri kişiler; yıllık toplam meydana gelen kesinti süreleri bakımından (ESÜRE) mücbir sebepler ve güvenlik nedeniyle yapılan kesintiler hariç olmak üzere iletim ve dağıtım şirketlerinden kaynaklanan kesintilerde tabloda belirtilen süre ve sayının aşılmasına göre tazminata hak kazanabilir.

Elektrik Dağıtım Ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasına göre; dağıtım şirketinden hizmet alan gerçek veya tüzel kişiler; tedarik sürekliliğini kaydetmek üzere, dağıtım şirketince onaylanmış ölçme ve kayıt cihazını dağıtım şirketinin kontrolünde ve uygun göreceği biçimde, bağlantı noktasına veya faturalamaya esas ölçüm noktasına tesis ettirebilmektedir. Bu cihazların kayıtları, ilgili kişinin talebi üzerine dağıtım şirketi ile birlikte okunur ve dağıtım şirketi tarafından kendi kayıtları ile birlikte değerlendirilerek bu Yönetmelik uyarınca ödenecek tazminatların hesaplanmasında kullanılacak kesinti süre ve sayılarının belirlenmesinde dikkate alınmaktadır.

Gediz EDAŞ tarafından bölgedeki şebekede dış etkenlere karşı izolasyon çalışmaları, planlı bakım çalışmalarıyla birlikte başlatılmış olup, 18/10/15 – 25/10/15 – 26/11/15 – 24/01/16 – 14/02/16 – 20/02/2016 – 21/02/2016 – 01/05/2016 – 08/05/2016 tarihlerinde bu bölgeyi besleyen YG-AG şebekelerinde planlı bakım çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yüksek gerilim şebekesinin %15'lik kısmında bakım ve izolasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Çalışmaların önem sırasına göre devam ettirilmesi ile şebekede enerji sürekliliği sağlanmış olacaktır. Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği çerçevesinde cihaz hasar bedelleri karşılanmaktadır.